Ἡ ἀνοικτὴ ἐπιστολὴ

προέδρου Συλλόγου "Γλαῦκος,,

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

πίτευγμα τοῦ 72%. Τώρα μόνο συλλυπητήρια σᾶς παιρνάζουν (θυμηθῆτε τὰς προεκλογικάς των ὑποσχέσεις καὶ ἐνεργήσατε δεόντως). Τουλάχιστον ἀναλογισθῆτε!!!

Ἐγὼ ὡς πρόεδρος τοῦ προοδευτικοῦ Συλλόγου «ΓΛΑΥΚΟΣ» ἐντεταλμένος καὶ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Συλλόγων Ἀγ. Χαράλαμπος, Ψαροφαίου καὶ Νεοεντασσομένων εἰς τὸ νέον σχέδιον ἢ ἁπλοῦς δημότης κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς Δ. Ἀρχῆς (ἐφ' ὅσον δὲν εἴμεθα ἐντεταλμένοι εἰς τὴν Συντονιστικὴν αὐτοκηρυχθεῖσαν ἐπιτροπήν), ἂς κάνουμε μία σύγκριση τοῦ νόμου 100)67 μὲ τὸν 703)70 γιὰ νὰ δοῦμε ποιὸς εἶναι ὁ πιὸ Χουντικὸς ἀπὸ τοὺς δύο...

Ὁ νόμος 100)67 ἔθεσε ἕνα τέρμα εἰς τὰς διαβουλεύσεις καὶ τὰ παζάρια ποὺ ἐγένοντο πρὸ τῆς ἀποφράδος (21— 4—1967) ἐκ μέρους τῶν σήμερον κοπτομένων διὰ τὴν κατάργησίν του καὶ ἴσως θὰ εἶχον ὑπογράψει καὶ οἱ ἴδιοι ἂν δὲν τοὺς ἔπαυαν καθ' ὅ,τι ἐπαύθησαν, δὲν παρητήθησαν (Ὑπάρχει λύσις συμφέρουσα καὶ διὰ τὴν πόλιν καὶ διὰ τὴν ΔΕΗ).

Ὀλίγη καλὴ πίστις χρειάζεται!!! Ὑπάρχει συμβιβασμός!! Ἰδοὺ τώρα καὶ ὁ περισπούδαστος 703)70 τὸν ὁποῖον οἱ Σοφοί μας Δημοτικοί Ἄρχοντες καλύπτουν μὲ τὴν μάσκα τοῦ 1954. Τὸ 1967 μετὰ τὴν ἐπέλασιν τῶν «ἡρώων τῆς Ἑλλάδος Ἑλλήνων Χριστιανομάχων» ἀπηγορεύθη εἰς ἡμᾶς πάντας τοὺς κατοίκους πλὴν τῆς παλαιᾶς πόλεως μόνον —ἡ οἰκοδόμησις.

Οὔτε μία πέτρα ἐπάνω στὴν ἄλλη δὲν μπορούσαμε νὰ βάλουμε! Ἐνῷ μία δράξ μεγαλοκτημοτιῶν τῆς κάτω πόλεως ἔκανε χρυσὲς δουλειές, διότι τὰ διαμερίσματα τῶν παρανόμων πολυκατοικιῶν ἔγιναν μονοπώλιο. Διαρκῶς ἀπαιτοῦσαν παράνομα ὕψη καὶ τοὺς ἐδίδοντο καὶ οὕτως κατεστρέφετο ἡ παλαιὰ ὡραία πόλις τῶν Πατρῶν ἱστορικῶς, ὑγιεινολογικῶς, οἰκονομολογικῶς, πολεοδομικῶς καὶ ἀπὸ πᾶσαν ἐπιστημονικὴν ἔννοια. (Μὲ δρόμους —αὐλάκια καὶ οἱ ὡραῖες Πλατεῖες — Πηγάδες). Γιὰ νὰ τρίζουν τὰ κόκκαλα τῶν ἀειμνήστων Βούλγαρη καὶ Καποδίστρια! Μεσολάβησαν τέσσερα καὶ πλέον χρόνια καὶ ἄρχισαν οἱ ἀθῶες κατὰ τὴν γνώμην τῆς Δ. Ἀρχῆς τροποποιήσεις. ('Η καθ' ὕψος ἐπέκτασις τῆς παλαιᾶς πόλεως, ἡ ἐγκληματικὴ βάσει ἐπιστημονικῶν δεδομένων), ἐδημιούργησε τεράστιες ἀνάγκες γι' αὐτὴν τὴν ἴδια παλαιὰ πόλη τῶν 3.600 στρεμμάτων. Διέθετον τότε 1,16% πράσινο ἐνῷ ἡ σύγχρονη πολεοδομία ἐπιβάλλει 25—35%. Ἡ προβλεπομένη αὔξηση διὰ τῶν παρανόμων ὑψῶν τοῦ πληθυσμοῦ εἰς πεντακόσιες καὶ ἄνω χιλιάδες κατοίκους εἰς τὸ παλαιὸν σχέδιον δημιουργεῖ τεράστιες ἀνάγκες διὰ κοινοχρήστους χώρους, σχολεῖα, δρόμους διὰ περιμετρικὴν ἀποσυμφόρησιν, πλατείες κ.λ.π. Χωρὶς πολλὲς διατυπώσεις, χωρὶς κἂν μίαν ἀποτύπωσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ νέου σχεδίου χώρου τῶν 18.000 στρεμμάτων ὡς δίκην ληστῶν ἔβαλαν τὸν παλαιὸν χάρτην τῆς νεοενταχθείσης περιοχῆς, τὰ θετὰ «τζίνια» τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ μὲ τὸ ὑποδεκάμετρο τὰ ἐξασφάλισαν πλούσια ὅλα: Πλατεῖες δρόμους (30 καὶ 40 μέτρων) κοινοχρήστους χώρους κ.λ.π.

Καὶ πράσινο ἄφθονο (πρασιὲς 8 μέτρων). Μετὰ ἀπὸ αὐτὴν τὴν λεηλασίαν ποὺ ὑπέστη ὁ χῶρος σου, σὲ καλοῦν νὰ πληρώσῃς καὶ τὴν εἰσφορὰ γιὰ ὅ,τι σοῦ ἀπόμεινε, διότι ἔχουν ἀνάγκες καὶ κρίνουν καὶ αὐτοί ἀναγκαῖο ὅτι πρέπει νὰ ὁλοκληρωθῇ ἡ δήμευσις τῆς ἰδικῆς σου περιουσίας σύμφωνα μὲ τὶς ἀθῶες τροποποιήσεις τοῦ 703)70 γιὰ νὰ βολευτοῦν! Γιὰ αὐτοὺς ὅλους δὲν εἶναι χουντικός!!

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα εἶναι!! Ἐκεῖνα τὰ περὶ ἀντιστασιακῶν εἶναι φοῦσκες!! Ἀντιστασιακὸς ἦταν αὐτὸς ποὺ μίλησε τότε τὸν Μάρτιο τοῦ 1971 ὅτε ἐδημοσιεύθη ὁ 703)70— ποὺ ὅλα τάσκιαζε ἡ φοβέρα καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκλαβιά. Ποῦ ἦσαν τότε οἱ σκληροί σας ἀντιστασιακοί; Εἶχαν βάλει τὴν οὐρὰ κάτω ἀπὸ τὰ σκέλια!

Τότε ἐδημιουργήθη κοινωνικὸν θέμα καὶ τρεῖς σύμβουλοι μᾶς συνεμερίσθησαν! Πρῶτος ὁ κ. Φίλιας Ἀντώνιος ἀνέπτυξε εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τὴν διαπίστωσίν του ὅτι ἡ ἐπέκτασις τοῦ σχεδίου ἀποτελεῖ ἄγχος διὰ τοὺς νεοεντασσομένους, ἀλλ' ἐν συνεχείᾳ ἀνεκλήθη εἰς τὴν τάξιν ὑπὸ τοῦ τότε Κορυφαίου καὶ ἔκτοτε ἐσίγησεν. (Ἐλέχθη μάλιστα τότε ...ὅτι τοῦ ἔκαψαν καὶ τὴν μαγνητοταινίαν).

Δεύτερος ὁ κ. Ἀλέκος Βρῆς ὅστις ἀρχικῶς ἀντετάχθη εἰς τὴν διαμαρτυρίαν μας, ἀμέσως ὅμως κατενόησε τὸ δίκαιόν μας καὶ μᾶς ὑπεστήριζε διὰ τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» τῆς ἐφημερίδος του καὶ μὲ σχόλια δικά του.

Τρίτος ὁ κ. Δημήτριος Ξένος χρυσοχόος ἐπὶ τῆς Ἀγ. Νικολάου. Ὅταν τὸν ἐπισκέφθημεν μὲ τὸν μακαρίτην φίλον μου Τάκη Λέμην, τὸν Ἰούνιον τοῦ 1971 μᾶς ὑπεσχέθη ὅτι θὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὸ Δ. Συμβούλιο ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως καὶ τὸ ἔπραξεν. Εὖγε του!!! Σήμερον διὰ τῆς οἰκτρᾶς ἀποπομπῆς τοῦ δικαίου αἰτήματός σου ἀποδεικνύουν ὅτι οὔτε σέ ἐκπροσωποῦν οὔτε ἐνδιαφέρονται κἂν γιὰ σένα. Αὐτοὶ δὲ οἱ ψευδολεονταρισμοὶ καὶ τὰ πανὼ γιὰ κατάργηση τοῦ 100)67 χουντικοῦ νόμου καὶ ἐπαναφορὰ τοῦ Γλαύκου στὴν πόλη τῶν Πατρῶν εἶναι — μὴ στάξει ἡ οὐρὰ τοῦ ποντικοῦ στὸ κιούπι!!!

Ἐξυπηρετεῖ ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν καὶ πολιτικοὺς στόχους!! Στὴν οὐσία σύμπασα ἡ παροῦσα Δ. Ἀρχὴ συμπολίτευσις καὶ ἀντιπολίτευσις, οἱ πλεῖστοι ἐκουσίως καὶ μερικοὶ ἀκουσίως ὑπηρετοῦν ἕνα οἰκτρὸ κατεστημένο ἀπὸ κληρονομικότητα. Βλέπουν τὴν Πάτρα ἀπὸ Ὑψηλάντου καὶ κάτω, μέχρι ποῦ καὶ ἡ ἄνω πόλις μειονεκτεῖ, παρ' ὅτι διαθέτει πολὺ ἀνώτερα φυσικὰ προσόντα!

Εἶδαν ἀεροδρόμιο ἐπάνω στὰ μπάζα ἀπὸ Ἰτιές μέχρι Ἀγ. Ἀνδρέου Μπράβο τους!! Ἂν κοιτάζαν ὅμως ἀπὸ λίγο ψηλότερα ἴσως θαῦλεπαν πολὺ πιὸ σπουδαῖα πράγματα ὠφέλιμα διὰ ὅλην τὴν Πάτρα. Κανονικὰ πρέπει τὸ μέλλον τῆς Πάτρας νὰ ὁρᾶται ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ Παναχαϊκοῦ καὶ τότε ὁλοκληρώνεται ὁ στόχος ἀποδόσεως τῶν φυσικῶν προσόντων της! Ἴσως ἔβρισκαν καὶ τὸ ΝΕΡΟ!!... Γιὰ νὰ μὴν ὑποχρεώνουν τὶς ὑδροβόρες Βιομηχανίες εἰς ἀνακύκλωσιν τοῦ νεροῦ οὔτε νὰ ἀποτοῦν 700 ἑκατομμύρια δρχ. (ἑπτακόσια ἑκατομμύρια) διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς ἔργου ὑδρεύσεως, μὴ ἐπιλύοντος ὁλοσχερῶς τὸ θέμα. Ἐνῷ ὑπάρχει νερὸ ἄφθονο! ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἄλλο θέμα... Ὅταν μᾶς ἀποκαταστοῦν τὰ συνταγματικά μας δικαιώματα καὶ παύσουν νὰ μᾶς μεταχειρίζωνται σὰν δούλους Ὅταν τηρηθοῦν τὰ ἐπιστημονικὰ πλαίσια τὰ ὁποῖα συνθέτουν τοὺς πολεοδομικοὺς κανόνες, τότε θὰ δώσωμε καὶ τὸ ΝΕΡΟ, καὶ θὰ γίνῃ ἡ Πάτρα μας, ἡ πόλις τοῦ οὐρανοῦ, ἀξία τοῦ προστάτου της Ἁγίου Ἀνδρέου! Τελειώνοντας τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν μου, σᾶς καλῶ νὰ ἐνταχθῆτε ἅπαντες εἰς τὸν σύλλογον τῶν νεοεντασσομένων καὶ ἐκεῖθεν θὰ ἐνεργήσωμεν ὀργανωμένοι διὰ τὴν δικαίωσίν μας. Ἀρχίζοντας κατὰ πρῶτον ἀπὸ τὸν κ. Νομάρχην Ἀχαΐας θὰ φθάσωμεν εἰς τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα καὶ συνεπικουρούμενοι ὑπὸ τοῦς βουλευτὲς τοῦ νομοῦ μας θὰ δικαιωθοῦμε! Σήμερα εἴμεθα Ἔθνος εὐνομούμενον μὲ ἀδέκαστον δικαιοσύνην καὶ δὲν θὰ ἐπιτραπῇ ἡ διαιώνισις μιᾶς αἰσχρῆς αὐθαιρεσίας ἥτις διαχωρίζει τοὺς Ἕλληνες σὲ κατηγορίες ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ὄντων. Τοῦτο συνέβη ἐπὶ Χούντας, σήμερα θὰ διορθωθῇ! Πρέπει ὅμως νὰ τὸ ἐπιδιώξωμεν. Χρειάζεται ἀγώνας...

Διαρκῶς ἡμέτερος

Ὁ Πρόεδρος τοῦ προοδευτικοῦ Συλλόγου «ΓΛΑΥΚΟΣ», ἐντεταλμένος ἀπὸ Συλλόγους Ἀγ. Χαραλάμπους, Ψαροφαΐου καὶ τῶν νεοεντασσομένων ἢ

(Ὁ ἁπλοῦς δημότης)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ

ἢ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Ζαρουχλέϊκα Πατρῶν

Θ' ἀνοικοδομηθῆ τὸ κέντρον τοῦ Βουκουρεστίου

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ. (ΑΠΕ). Ἡ Ρουμανία ἀποφάσισε νὰ ἀνοικοδομήσῃ τὸ κέντρο τοῦ Βουκουρεστίου, ποὺ ὑπέστη σοβαρὲς ζημίες ἀπὸ τὸ σεισμὸ τῆς 4ης Μαρτίου, ἀλλὰ ἀκολουθώντας σύγχρονη ἀρχιτεκτονικὴ δομή ἀνακοίνωσε τὸ γιουγκοσλαβικὸ πρακτορεῖο «Τάνγιουγκ».

Σὲ τηλεγράφημά του ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι, τὸ πρακτορεῖο ἀναφέρει ὅτι ἡ κεντρικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Ρουμανικοῦ Κ. Κ. ἀποφάσισε νὰ οἰκοδομήσῃ ἕνα διοικητικὸ κέντρο στὴν καρδιὰ τῆς ρουμανικῆς πρωτεύουσας ὅπου ὁ σεισμὸς προξένησε τὶς σοβαρώτερες ζημίες καὶ σκοτώθηκαν 1.300 ἄτομα.

Ἡ κεντρικὴ ἐπιτροπὴ ἀνακοίνωσε ὅτι σύγχρονη ἀρχιτεκτονικὴ θὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν, ἀλλὰ ὑπογράμμισε ὅτι «θὰ δοθῇ προσοχὴ στὴν διατήρησιν ὡρισμένων στοιχείων τῆς παραδοσιακῆς ρουμανικῆς ἀρχιτεκτονικῆς».

ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΡΙΤΙΚΟΥΣ

'Απομυθοποίησε τὸν Καζανόβα ὁ Φελλίνι μὲ τὴ νέα ταινία του

Παρουσιάζει τὸν μεγάλο ἐραστὴ σὰ σύμβολο κενότητος

ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΑΠΟ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΥΣ

ΠΑΡΙΣΙ. ('Ιδ. Ὑπηρ.). Στὶς κινηματογραφικὲς αἴθουσες τῆς γαλλικῆς πρωτεύουσας προβάλλεται τὸ τελευταῖο ἔργο τοῦ Φελλίνι, ὁ περίφημος «Καζανόβα». Ὁ «Καζανόβα» τοῦ Φελλίνι, ὅπως εἶναι ὁ τίτλος του. Που δείχνει ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἀρχή, πρὶν μπῇ στὴν αἴθουσα ὁ θεατής, πῶς πρόκειται νὰ δοῦμε τὸν Καζανόβα ὄχι ὅπως ὁ ἴδιος ὁ μεγάλος «γυναικοκατακτητής» εἶδε τὸν ἑαυτό του, οὔτε ὅπως τὸν εἶδαν οἱ σύγχρονοί του, οὔτε ὅπως τὸν βλέπουν — ἴσως καὶ σήμερα — ὅσοι διαβάζουν τυχὸν τὰ «Ἀπομνημονεύματά» του, ἀλλὰ ὅπως ὁ Φελλίνι τὸν εἶδε.

Γιὰ τὸ ἔργο αὐτὸ γράφηκαν πολλά. Πάρα πολλά. Ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ ἄοχισε στὸ στούντιο τὸ νύφισμα, ἄρχισε νὰ δημιουργεῖται στὰ ἔντυπα ὅλου τοῦ κόσμου ὁ νέος μῦθος τοῦ Καζανόβα. Ὁ Φελλίνι λέει πῶς ὅσα νράφτηκαν ὡς τώρα γιὰ τὸν Καζανόβα του κι' ὅσα ὁ ἴδιος ὑποχρεώθηκε νὰ πεῖ θὰ μποροῦσαν νὰ νεμίσουν πολλοὺς τόμους.

Ἔτσι, τὸ κοινὸ τῆς γαλλικῆς πρωτεύουσας, ποὺ πῆγε νὰ δεῖ τὸ ἔργο, καὶ μάλιστα τὸ καλὰ πληροφορημένο κοινό, ἤξερε πῶς θὰ ἔβλεπε ἕνα Καζανόβα τελείως διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ «μῦθο» ποὺ περιβάλλει αὐτὴ τὴ προσωπικότητα τοῦ 18ου αἰῶνα ἐπὶ διακόσια χρόνια. Ἀκόμη περισσότερο: Τὸ κοινὸ ἤξερε πῶς θὰ ἔβλεπε ἕνα Καζανόβα ποὺ κατελυε τὸ μῦθο τοῦ μεγάλου κατακτητῆ των γυναικῶν.

Παρ' ὅλα αὐτά, τὸ θέαμα ἦταν ἕνα «σόκ» ἀκόμη καὶ γιὰ τοὺς καλὰ ἐνημερωμένους κριτικούς. Ὅπως συμβαίνει πάντα μὲ τὰ ἔργα τοῦ Φελλίνι, ἄλλο εἶναι ν' ἀκοῦς ἢ νὰ διαβάζεις νι' αὐτά, κι ἄλλο νὰ τὰ βλέπεις στὴν ὀθόνη. Ἕνας κριτικὸς εἶπε τὸν Καζανόβα τοῦ Φελλίνι «κουρδιστὸ κόκκορα». Εἶναι ἴσως ὁ σωστότερος χαρακτηρισμὸς γι' αὐτὸν τὸν «κατακτητὴ» ποὺ παίρνει τὶς γυναῖκες χωρὶς νὰ τὶς κατατᾷ, ποὺ ζῇ κολακεύοντας τοὺς ἰσυρούς τῆς ἐποχῆς του καὶ κάνοντας σὲ μὲ τὶς κυρίες τῆς τάξης τους, ποὺ κάνει σέξ σὰν κουρντισμένη μηχανὴ ἢ σὰν ντοπαρισμένος ἀθλητής, ποὺ θέλει νὰ σπάσει ὅλα τὰ ρεκόρ.

Ὁ Καζανόβα τοῦ Φελλίνι εἶναι ἕνας κόκκορας πανάθλιος, πανάσχημος, ποὺ ἡ νοημοσύνη του δὲν ξεπερνάει τὴ νοημοσύνη τοῦ βασιλιᾶ τῶν κοτετσιῶν. Ὅσοι προσέρχονται στὶς κινηματογραφικὲς αἴθουσες ἀνίδεοι, περιμένοντας νὰ δοῦνε νὰ ζωντανεύει στὴν ὀθόνη τοῦ Φελλίνι ὁ «μυθικὸς» Καζανόβα, πέφτουν ἀπὸ τὰ σύννεφα. Οἱ ἄλλοι, διερωτῶνται τί θέλει νὰ πεῖ ὁ Φελλίνι, τί τὸν ἔκανε νὰ ἀπομυθοποιήσει κατὰ τρόπο τόσο δραστικὸ καὶ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἔγινε ἀμετάκλητο σύμβολο τοῦ «ἀνδρισμοῦ».

Η ΚΑΡΙΚΑΤΟΥΡΑ ΤΟΥ ΥΠΕΡΕΡΩΤΙΚΟΥ

Βλέποντας αὐτὸ τὸν Καζανόβα, ποὺ δὲν εἶναι παρὰ ἡ καρικατούρα τοῦ «γυναικοκατακτητῆ», νὰ κάνει ἔρωτα— καρικατούρα τοῦ ἔρωτα, οἱ κριτικοὶ ἔθεσαν τὸ πρῶτο τους ἐρώτημα: Εἶναι φανερὸ πῶς ὁ Φελλίνι τακτοποιεῖ ἐδῶ κάποιους λογαριασμούς, ἀλλὰ μὲ ποιούς εἶχε αὐτοὺς τοὺς ἀνοιχτοὺς λογαριασμούς; Κι ἡ ἀπάντηση δίνεται σχεδὸν αὐτόματα: Μά, μὲ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του!

Πάντα οἱ κριτικοὶ ἀκολουθοῦν περίπλοκα μονοπάτια στὴ σκέψη καὶ στὶς ἀναλύσεις τους. Μέ μάτι ψυχαναλυτή, προσπαθοῦν νὰ εἰσδύσουν στὸ ὑποσυνείδητο τοῦ καλλιτέχνη, νὰ ἀνακαλύψουν τὶς ἐρμηνεῖες τῶν «συμβόλων» μὲ τὰ ὁποῖα ὁ δημιουργός ἔφερε στὴν ἐπιφάνεια ὅσα τὸ ὑποσυνείδητό του κρύβει. Ἔτσι στὸν Καζανόβα τοῦ Φελλίνι εἶδαν: τὴν ὁμολογία τῆς ἐρωτικῆς χρεωκοπίας τοῦ ἰδίου τοῦ Φελλίνι τὸ λανθάνοντα μισογυνισμό του, τὶς τύψεις ἑνὸς Ἰταλοῦ, δηλαδὴ ἑνὸς καθολικοῦ στὸ βάθος, γιὰ τὶς ἁμαρτίες τῆς σαρκὸς στὶς ὁποῖες πεμπέσε. Καὶ πολλὰ ἄλλα.

Ὡστόσο, ὁ ἴδιος ὁ Φελλίνι φαίνεται ὅτι γελάει μὲ τὴν ψυχή του γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ περίπλοκα καὶ δίνει τὶς δικές του ἐρμηνεῖες. Ὁ δημιουργός εἶναι ἁπλός, τόσο ἁπλός, ὅσο περίπλοκοι εἶναι οἱ κριτικοί του. Ἔτσι σὲ συνέντευξη ποὺ ἔδωσε σὲ γαλλικὴ ἐπιθεώρηση, προσφέρει τὸ κλειδὶ τοῦ μυστηρίου: Γιατὶ γύρισε τὸν Καζανόβα, ἀφοῦ δὲν ἀγαποῦσε τὸν τύπο αὐτοῦ τοῦ κατακτητή; Μά... δὲν τὸν ἀγάλεξε. Τὸν ἤθελε ὁ παραγωγός του. «Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ συνάπτω ἐκεχειρίες μὲ τοὺς παραγωγούς. Μ' ἀφήνουν νὰ γυρίσω ἔργα σὰν τὴ «Στράντα» ἢ τὴ «Ντόλτσε Βίτα» κι ἐγὼ ὑπογράφω συμβόλαια γιὰ ἀργότερα, γιὰ τὸ γύρισμα ἔργων ποὺ ὁ τίτλος τους δίνει ἐγγυήσεις ἐμπορικῆς ἐπιτυχίας. Ἔτσι ἔγινε καὶ μὲ τὸ «Σατιρικόν»...

Μ' αὐτὴ του τὴν ἀπάντηση ὁ Φελλίνι ὑποχρεώνει σὲ ἀνώμαλη προσγείωση ὅλους τοὺς ὑψηπετεῖς κριτικοὺς ποὺ ποτὲ δὲν θυμοῦνται ὅτι ὁ καλλιτέχνης δουλεύει συχνότατα ὄχι μὲ τὴν ἔμπνευσή του, ἀλλὰ μὲ «παραγγελίες». Καὶ μάλιστα, ἡ ἱστορία τῆς τέχνης διδάσκει πῶς τὰ μεγαλύτερα ἀριστουργήματα ἔγιναν κατόπιν «παραγγελίας» —ἀκόμη κι ὁ Παρθενώνας.

Μὲ τὴν ἁπλότητα τοῦ δημιουργοῦ, ὁ Φελλίνι ὁμολογεῖ κάτι παραπάνω: Πῶς, ὅταν δέχτηκε νὰ γυρίσει τὸ «Σατιρικό» δὲν εἶχε διαβάσει τὸ ἔργο τοῦ Πετρώνιου κι ὅταν δέχτηκε νὰ γυρίσει τὸν Καζανόβα δὲν εἶχε διαβάσει τὰ «Ἀπομνημονεύματα» ποὺ ἄφησε ὁ ἀληθινὸς Καζανόβας. Ὅταν διάβασε τὸ «Σατιρικόν» βρέθηκε μπροστὰ σὲ ἕνα ἀριστούργημα. Ὅταν διάβασε τὰ «Ἀπομνημονεύματα» τοῦ Καζανόβα βρέθηκε μπροστὰ σὲ ἕνα «κενό». Κι αὐτὸ ἔδωσε στὸ ἔργο του.

ΚΑΤΑΡΡΙΠΤΕΤΑΙ ΕΝΑΣ ΜΥΘΟΣ

Ὁ Καζανόβα, ὁ πραγματικὸς ὅπως τὸν εἶδε ὁ Φελλίνι, διαβάζοντας τὰ ἀπομνημονεύματά του, ἦταν ὁ τύπος τοῦ ἀνθρώπου ποὺ δὲν ἔχει προβλήματα, οὔτε ὑποψιάζεται πῶς ὑπάρχουν ποὺ ξέρει νὰ τὰ ἔχει καλὰ μὲ τοὺς ἰσχυροὺς καὶ μὲ ὅλες τὶς ἐξουσίες, κοσμικὲς καὶ πνευματικές, ποὺ ἔχει κτηνώδη αὐτοπεποίθηση, πιστεύει πῶς εἶναι ὁ καλύτερος ἐραστής, ὁ καλύτερος συγγραφέας, ὁ καλύτερος ποιητής, μὲ μιὰ ἀντίληψη γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ γιὰ τὴ ζωὴ τόσο ἁπλοϊκὴ καὶ τόσο αὐτάρκη, ὥστε μόνο μὲ τὴ νοοτροπία ἑνὸς στρατιωτικοῦ θὰ μποροῦσε νὰ συγκριθεῖ.

Ὁ Καζανόβα, λέει ὁ Φελλίνι, ἦταν «ξώπετσος καὶ φυσιολογικός, σὰν στρατιωτικός. Σὰν τὰ ἀπομνημονεύματά του. Ὅπου δὲν μπορεῖς νὰ βρεῖς καμμιὰ προσπάθεια ἑρμηνείας, καμμιὰ καλλιτεχνικὴ ἀναπαράσταση, κανένα μυστήριο. Γι' αὐτὸν ὅλα εἶναι καθαρά. Μοιάζει μὲ τηλεφωνικὸ κατάλογο». Πῶς μπόρεσε, λοιπὸν ἕνας Φελλίνι νὰ γυρίσει, τελικά, αὐτὸ τὸν ἤρωα—τηλεφωνικὸ κατάλογο;

Κι' ἐδῶ ἡ ἐξήγηση ποὺ δίνει ὁ καλλιτέχνης εἶναι ἁπλὴ καὶ καθαρή: Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ποὺ πέρασε ἀπὸ τὴ ζωὴ ἀνυποψίαστος, θεωρῶντας πῶς ὅλος κι' ὅλος ὁ προορισμός του ἦταν νὰ κάνει σὲξ γιὰ νὰ ἀποδείχνει τὸν ἀνδρισμό του, γοήτευσε τελικὰ τὸν Φελλίνι. Μὲ μιὰ ἔννοια: πῶς ἦταν τὸ ἀντίθετο τοῦ καλλιτέχνη, τὸ «ἀρνητικό» του. Ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν κατέχεται ἀπὸ ἀμφιβολίες, ποὺ δὲν ἔχει φαντασία, ποὺ δὲν ξέρει τί εἶναι αἴσθημα ἑνοχῆς, βρίσκεται στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς καλλιτεχνικῆς εὐαισθησίας. Καὶ ὁ καλλιτέχνης μπορεῖ νὰ «γοητευτεῖ» ἀπ' αὐτὸν τὸν τύπο ποὺ βρίσκεται στοὺς ἀντίποδες τῆς δικῆς του ἰδιοσυγκρασίας καὶ νὰ τὸν ἀποδώσει.

Ἂν ὅμως τὰ «Ἀπομνημονεύματα» τοῦ Καζανόβα ἔχουν τὴ λογοτεχνικὴ ἀξία ἑνὸς τηλεφωνικοῦ καταλόγου, πῶς ἐξηγεῖται ὅτι διαβάζονται μὲ δίψα ἐπὶ διακόσια περίπου χρόνια κι' ἔχουν τροφοδοτήσει τὰ ὄνειρα χιλιάδων ἀνδρῶν; Στὸ ἐρώτημα αὐτὸ ὁ Φελλίνι ἔχει ἕτοιμη τὴν καυστικὴ του ἀπάντηση: Ἀκριβῶς ἐπειδὴ ὁ Καζανόβα δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ δώσει οὔτε τὴν περίνοια τῆς μιᾶς γυναίκας (οἱ περίνοιες τοῦ περιορίζονται σὲ ἀφόρητες κοινοτυπίες ὅπως «εἶχε χείλη κόκκινα σὰν κερήσια», μηλιὰ «μαῦρα σὰν φτερὸ κοράκου») ἀφήνει τόσα κενὰ ποὺ ὁ ἀναγνώστης μπορεῖ νὰ τὰ γεμίσει ὅπως θέλει. «Αὐτὴ ἡ ἀφάφεια —λέει ὁ Φελλίνι — διευκολύνει τὴν ταύτιση, κι' ἔτσι ὁ κάθε ἀναγνώστης μπορεῖ νὰ θεωρήσει τὸν ἑαυτό του Καζανόβα».

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΙΚΩΝ

Αὐτὸς ὁ τύπος τοῦ «ὑπεραρσενικοῦ», ὁ Καζανόβα, κατάφερνε νὰ ζῇ μέσα στὴ χλιδὴ χωρὶς νὰ ἔχει δουλέψει ποτέ του, νὰ ἔχει στὸ κρεβάτι του τὶς καλλονὲς τῆς καλῆς κοινωνίας, νὰ τριγυρνάει στὶς βασιλικὲς αὐλὲς σὰν στὸ σπίτι του, μὲ λίγα λόγια, ὅπως λέει ὁ Φελλίνι, νὰ κάνει μὲ τόση εὐκολία, ὅσα ἕνας διανοούμενος κάνει μὲ τόση δυσκολία: Νὰ γράφει, νὰ κάνει ἔρωτα, νὰ ζῇ χωρὶς μόχθο.

Γι' αὐτὸ καὶ οἱ περισσότεροι «καζανοβιστές», σημειώνει μὲ κάποιο σαρκασμὸ ὁ Φελλίνι, εἶναι διανοούμενοι. Ποὺ πιστεύουν πῶς ὁ «ἀνδρισμός» εἶναι νὰ ζεῖς σὰν τὸν Καζανόβα, «ἐνῶ ὁ Καζανόβα εἶναι ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν ξέρει νὰ ἐκφραστεῖ: Αὐτὸς ὁ ὑπεραρσενικὸς γράφει ὅπως θὰ ἔγραφε μιὰ κυρία ποὺ βρίσκεται σὲ κάποια λουτρόπολη σὲ μιὰ ἄλλη κυρία ποὺ βρίσκεται σὲ μιὰ ἄλλη λουτρόπολη».

Οἱ δημοσιογράφοι καὶ οἱ κριτικοὶ δὲν καταθέτουν εὔκολα τὰ ὅπλα. Οἱ ἁπλὲς καὶ εἰλικρινεῖς ἑρμηνεῖες ποὺ δίνει στὸ ἔργο του ὁ ἴδιος ὁ δημιουργός του, δὲν τοὺς φαίνονται ἀρκετές. Κάποιος πρέπει νὰ βρίσκεται... τὸ ὑποσυνείδητο τοῦ καλλιτέχνη, ἀλλοιῶς δὲν ἔχει νόημα νὰ μιλάει κανεὶς μαζί του. Μήπως, λοιπὸν κάτω ἀπὸ τὴν περιφρόνηση τοῦ Φελλίνι γιὰ τὸν Καζανόβα κρύβεται ἡ ζήλια τοῦ διανοουμένου γιὰ τὸν γυναικοκατακτητή; Ὁ Φελλίνι ἐπιμένει στὴν ἀφοπλιστικὴ του εἰλικρίνεια: «Ὄχι, δὲ ζηλεύω τὶς ἐπιτυχίες τοῦ Καζανόβα. Δὲν ἔχω τίποτα νὰ ζηλέψω ὁ' αὐτὸν τὸν ταμέα».

ΕΛΛΑΣ-ΙΤΑΛΙΑ

ΦΕΡΡΥ ΜΠΟΑΤ „ΓΕΩΡΓΙΟΣ"

4.000 ΤΟΝΝΩΝ

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν διὰ Μπρίντιζι ἑκάστην Τρίτην, Πέμπτην, Σάββατον καὶ ὥραν 9.30 μ.μ.

10% ΕΚΠΤΩΣΙΣ εἰς τὰ εἰσιτήρια ἀλλέ—ρετοὺρ

Πληροφορίαι καὶ εἰσιτήρια εἰς ἅπαντα τὰ γραφεῖα ταξιδίων

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΙΓΓΛΕΣΗ

Ὀθ. Ἀμαλίας 12, τηλ. 277.776, 277.676, 277.151

KARAGEORGIS LINES

ΤΑ ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΑ FERRY—BOATS

F/B «MEDITERRANEAN SEA»

Ταχύτητος 17,5 μιλλίων πλήρως κλιματιζόμενα, μιᾶς θέσεως, μὲ πολυτελεῖς καμπίνας, πισίνας καὶ ἅπαντα τὰ μέσα δι' ἐν πολυτελὲς καὶ εὐχάριστον ταξίδι.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ

F/B "MEDITERRANEAN SEA,,

ΕΚΑΣΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ 10ην ΕΣΠΕΡΙΝΗΝ

ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΔΙΑ ΑΓΚΩΝΑ

ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ 2αν ΠΡΩΙΝΗΝ

ΔΙΑ ΑΓΚΩΝΑ ΜΕΣΩ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Εἰς φοιτητὰς καὶ ναυτικοὺς ἔκπτωσις 30%

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ